

โครงการประชุมทางวิชาการระดับชาติสาขาสังคมวิทยา ครั้งที่ 4
เรื่อง “แผ่นดินเดียวกัน แต่เหมือนอยู่คนละโลก: วาระการวิจัยเพื่ออนาคต”
วันที่ 18-19 มิถุนายน 2555

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันสถานะประจักษ์ถึงประเด็นปัญหาที่สำคัญเกี่ยวเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และ เร่งรัดในบริบทของโลกมากขึ้น ปฏิสัมพันธ์ของสังคมไทยภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้เพิ่มภาวะความ ซับซ้อนทางสังคมและความหลากหลายทางวัฒนธรรม จึงปรากฏกลุ่มทางสังคมที่หลากหลายมากขึ้น ขณะเดียวกันสังคมไทยประสบกับปัญหาใหม่ๆ อาทิ ความขัดแย้งทางสังคมและความรุนแรงทางการเมือง ปัญหาสถานการณ์ภาคใต้ ปัญหาธรรมชาติพิบัติ ตลอดจนความสับสนในด้านคุณค่า – คุณธรรม รวมทั้งปัญหา แรงเสียดทานในความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านอีกด้วย ความรู้ทางสังคมถือเป็นเครื่องมือในการจัดการเพื่อ ช่วยให้สังคมเราเข้าใจและดำเนินการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามกลางการ ขยายตัวของหลักสูตรด้านสังคมศาสตร์ควบคู่ไปกับการขยายตัวของมหาวิทยาลัยทั้งส่วนกลางและภูมิภาคใน ปัจจุบัน น่าสังเกตว่าความสำคัญของแนวคิดทางสังคมวิทยาและส่วนร่วมขององค์ความรู้และวิถีวิทยาทางสังคม วิทยาและมานุษยวิทยาในการรับมือกับสภาพปัญหาดังกล่าวกลับขาดความเด่นชัดและมิได้มีความเข้มแข็ง เท่าที่ควร

ในแวดวงนโยบายการวิจัยระดับชาติเคยเน้นการวิจัยให้มุ่งรับใช้ยุทธศาสตร์และนโยบายแต่ ประสบการณ์ของประเทศไทยในช่วง 7-8 ปีที่ผ่านมาชี้ให้เห็นว่า ข้อเรียกร้องดังกล่าวแฝงด้วยการมองเพียง ด้านเดียวโดยไม่รู้ตัว กล่าวคือ กลายเป็นการเน้นบทบาทการวิจัยในแง่เป็นเครื่องมือและอุปกรณ์แก้อำนาจใน ช่วงเวลาหนึ่งๆ ไปแต่ทางเดียว แท้ที่จริงแล้วการวิจัยด้านสังคมมีมิติและคุณค่าทางสาธารณะซึ่งต้องการการ พิจารณาจากแง่มุมที่กว้างขวางกว่าการเน้นประโยชน์ด้านใช้สอยตามนโยบายการเมืองเฉพาะหน้า ประสบการณ์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงอำนาจการเมืองของประเทศไทยร่วมสมัย โดยเฉพาะความขัดแย้ง ที่ลักษณะแยกขั้วตลอดจนการแปรเปลี่ยนกลายเป็นความรุนแรงทางการเมืองย่อมเป็นอุทธรณ์สำคัญ หรือแม้แต่การตื่นตัวในประเทศต่อกระแสการแข่งขันสู่สังคมฐานความรู้ในระหว่างประเทศก็อาจจะมี ความลำเอียงไปติดยึดตัวชี้วัดในการแข่งขันระดับโลกจนหลงทางและมองข้ามความจำเป็นของท้องถิ่น และชุมชนท้องถิ่นไปได้โดยสิ้นเชิง อย่างไรก็ตาม ในอีกส่วนหนึ่งของความเป็นไปในวงการสาธารณะในระยะ หลังเราประจักษ์ถึง ปรากฏการณ์การตื่นตัวอย่างกว้างขวางในแวดวงการศึกษาเคลื่อนไหวความรู้และนโยบาย ในประเทศโดยเฉพาะในด้านสุขภาพและสุขภาพจิต ตลอดจนการเกิดกระแสการมีส่วนร่วมในรูปแบบต่างๆ

¹ ในการสำรวจสถานภาพของวิชาสาขาสังคมศาสตร์ทั่วโลก ได้มีข้อสรุปที่สำคัญหลายประการ โปรดพิจารณา World Social Science Report: Knowledge Divides. 2010. UNESCO and International Social Science Council

เช่น จังหวัดจัดการตนเอง และกระแสปฏิรูปประเทศ ฯลฯ ที่น่าสนใจยิ่ง ปรากฏการณ์ดังกล่าวในสังคม น่าจะเป็นตัวกระตุ้นให้เราหันมาพิจารณาบทบาททางสาธารณะของวิชาสังคมวิทยาในมิติใหม่ให้กว้างขึ้น กว่าเดิม วงวิชาการและการวิจัยทางสังคมวิทยาจึงจำเป็นต้องมีหน้าที่ช่วยทบทวนตรวจสอบนโยบายและ ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาด้วย และบทบาท หน้าที่ ของงานวิจัยทางด้านสังคมวิทยาจำเป็นต้องรวมไปถึงการ เสริมสร้างสติและปัญญา (social reflexivity) ให้สังคมตระหนักถึงกระบวนการโลกาภิวัตน์ที่ซับซ้อนและมีความ ยอกย้อน รวมถึงส่งเสริมให้เข้าใจถึงทางเลือกทางนโยบายที่หลากหลายได้ด้วย

จากการประชุมทางวิชาการระดับชาติสาขาสังคมวิทยาครั้งที่ 4 ระยะที่ 1 ในระดับภูมิภาค 4-5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ภายใต้หัวข้อเรื่อง “แผ่นดินเดียวกัน แต่เหมือนอยู่คนละ โลก: วาระการวิจัยเพื่ออนาคต” ที่ผ่านมามีการนำเสนอประเด็นทางสังคมที่น่าสนใจอันสะท้อนให้เห็นพลวัต การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเปลี่ยนแปลงของความรู้ด้านสังคมศาสตร์ พร้อมทั้งตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับชุด ความรู้ที่เหมาะสมในการนำมาใช้ทำความเข้าใจสถานการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

สำหรับการประชุมสังคมวิทยาระดับชาติครั้งที่ 4 ภายใต้หัวข้อ “แผ่นดินเดียวกัน แต่เหมือนอยู่คนละ โลก: วาระการวิจัยเพื่ออนาคต” นั้น จากการหารือร่วมกันของคณะทำงานส่วนกลางและภูมิภาค ได้มีมติ ร่วมกันในการกำหนดแนวคิดหลัก (Key concepts) ในการจัดประชุมสัมมนา ดังนี้

1. ความแปลกแยกและความนานาวัฒนธรรมและนานาชาติพันธุ์
2. ความรุนแรงทางสังคมและวัฒนธรรม
3. ความเป็นธรรมทางสังคม

เหตุการณ์มหาอุทกภัยในภาคกลางและภาคใต้ ในปลายปีก่อนและเหตุการณ์ไฟป่าและหมอกควันใน ภาคเหนือ นับว่ามีส่วนสำคัญในการกระตุ้นให้มีการพิจารณาบทบาทสังคมวิทยา ในการพิจารณาความ เดือดร้อนสาธารณะกับช่องว่างทางนโยบายกันมากขึ้น

ทั้งนี้เพื่อประมวลองค์ความรู้ในหัวข้อดังกล่าวและเสริมสร้างพลังความรู้ด้านสังคมวิทยาร่วมกับวงการ นโยบายและเครือข่ายความรู้ (Knowledge networks) ต่างๆ ในการเผชิญกับบริบทใหม่ของภูมิภาคและโลก และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อจะพัฒนาสมรรถนะใหม่² อันจะเอื้อให้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการพัฒนา และทิศทางการวิจัยที่เหมาะสมต่อไป

² ในเวทีระหว่างประเทศ เช่น UNESCO ได้มีการพิจารณาเรื่องนี้กันอย่างจริงจังและกว้างขวาง โปรดพิจารณา Georgios Papanagou, 2011. UNESCO Publishing. Social Science and Policy Challenges: Democracy, values and capacities.

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมบทบาทวิชาการและวิจัยด้านสังคมวิทยาให้ร่วมกับการเคลื่อนไหวทางสังคมในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่การปฏิรูปและการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเสริมสร้างเครือข่ายทางการวิจัยกับนโยบาย (Research-Policy Networks) และการเรียนรู้ทางนโยบาย (Policy Learning) ในหัวเรื่องที่มีความสำคัญต่ออนาคตของสังคมไทยในบริบทภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และโลก

2. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของงานวิจัยและความรู้ทางสังคมวิทยาร่วมกับวงการปฏิบัติการทางนโยบาย เช่น เครือข่ายนโยบายสุขภาพ เครือข่ายปฏิรูปประเทศไทย ฯลฯ รวมทั้งกับวิชาการสาขาอื่นๆ ที่ทำงานในประเทศและเกี่ยวข้องให้เชื่อมโยงด้วยการอาศัยแนวคิดทางวิชาการสังคมวิทยาที่สำคัญจากแง่มุมของการพัฒนาที่เป็นธรรมและยั่งยืน และการเสริมสร้างธรรมาภิบาล

3. เพื่อขยายขอบเขตของพรมแดนองค์ความรู้สังคมวิทยา โดยปฏิสัมพันธ์กับเครือข่ายความรู้ (knowledge networks) ที่สำคัญที่ผ่านมาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักสังคมวิทยาจากต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศอื่นในภูมิภาคและระหว่างประเทศ

3. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการฯ ประกอบด้วย นักวิจัย นักวิชาการ นักปฏิบัติในสาขาสังคมวิทยาและเครือข่ายความรู้ด้านสุขภาพและเครือข่ายปฏิรูปสังคม ฯลฯ รวมทั้งในท้องถิ่นเกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้สนใจ จำนวน 500 คน และโดยเฉพาะจากทุกภูมิภาค

4. วิธีดำเนินการ

1. ส่งเคราะห์ผลงานวิจัยจากเวทีภูมิภาคเชื่อมโยงกับประเด็นหัวข้อหลัก
2. จัดเวทีอภิปรายแนวคิดหลัก (Key Concepts) และติดต่อนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญมาเป็น panel organizers เช่น 1) ชนบทอาหารและทรัพยากร 2) การย้ายถิ่น และ 3) ความเหลื่อมล้ำและความ เป็นธรรม 4) ปัญหาภูมิภาค 5) คุณภาพการศึกษา 6) วิถีวิทยา 7) ความรุนแรงทางสังคมวัฒนธรรม 8) นโยบายสาธารณะ
3. จัดการประชุมกลุ่มย่อย เพื่อการนำเสนอผลงานวิจัยในประเทศต่าง ๆ จากแนวคิดหลัก (Key Concepts)
4. จัด Panel: Transnational Sociology และเน้นภูมิภาคเอเชีย/ ลุ่มน้ำโขงร่วมกับนักวิชาการ ต่างประเทศเป็นการเฉพาะ
5. การจัดนิทรรศการและ poster series

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปฏิสัมพันธ์อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องระหว่างนักวิจัย นักวิชาการ ภาคีเครือข่ายสังคมวิทยากับเครือข่ายความรู้และเครือข่ายปฏิบัติการเพื่อการเปลี่ยนแปลงนโยบาย (knowledge-policy platforms)
2. ยกระดับประชาคมวิชาการให้มีพลวัตในรูปของเครือข่ายนักวิจัยและนักนโยบาย (Research-Policy Networks) ในสาขาสังคมวิทยาทุกระดับ รวมทั้งในระหว่างประเทศในภูมิภาคและระหว่างประเทศให้เข้มแข็งสามารถสร้างสรรค์ผลงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่ออนาคตให้มากขึ้น
3. วิชาการในรั้วสถาบันมีสมรรถนะในการเชื่อมโยง (capacity of public engagement) เกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะเกิดองค์ความรู้และผลงานวิจัยที่นำไปสู่การแก้ปัญหา พัฒนาประเทศ และการร่วมกำหนดทิศทางนโยบายการพัฒนาในประเทศ อนุภูมิภาคและ
4. เกิดแนวทางส่งเสริมการพัฒนานักวิจัยและนักวิชาการรุ่นใหม่ที่เห็นคุณค่าของการพัฒนาแนวคิด ทฤษฎี และระเบียบวิธีวิจัยใหม่ๆ รวมทั้งความสำคัญของสมรรถนะในการพัฒนานโยบายแบบมีส่วนร่วม

6. กำหนดการ

วันจันทร์ ที่ 18 มิถุนายน 2555

08.00 - 08.30	ลงทะเบียน
08.30 - 08.45	เปิดการประชุม โดย ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ สุกตะบุตร ประธานกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ
08.45 - 09.30	การปาฐกถา นำเรื่อง "Sociology facing an Unequal World: A Call for Transnational Public Sociology Agenda" Professor Yazawa Shujiro, President, Japanese Sociological Society (Host of 2014 ISA World Congress of Sociology)
09.30 - 10.15	ปาฐกถา "แผ่นดินเดียวกันแต่เหมือนอยู่คนละโลก: การปฏิรูปประเทศไทยเพื่อการอยู่ร่วมโลกเดียวกันกับคนอื่น จินตนาการสู่ออนาคต" โดย ศาสตราจารย์ ดร.นิธิ เอียวศรีวงศ์
10.15 - 10.30	พักรับประทานอาหารว่าง
10.30 - 12.00	Key concept 1: "ความเป็นอื่นกับความเป็นนานาชาติพันธุ์" (Cosmopolitanism) โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา ทวีสิทธิ์ วิจารณ์โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภมิตร ปิติพัฒน์ Key concept 2: "ความรุนแรงทางสังคมและวัฒนธรรม" โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยันต์ รัชชกุล วิจารณ์โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา บรรพศิริโชติ
12.00 - 13.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน

13.00 – 15.00	การประชุมกลุ่มย่อย 1		
ห้องที่ 1 สังคมวิทยาชนบท อาหารและทรัพยากร	ห้องที่ 2 สังคมวิทยากับ ความเหลื่อมล้ำ ความ เป็นธรรม	ห้องที่ 3 Globalization and Human Insecurity: Transnational Public Sociology	ห้องที่ 4 คุณภาพการศึกษา สังคมวิทยากับความ รับผิดชอบต่อสังคม
เสวนอบทความ	เสวนอบทความ	Roundtable	Roundtable
รศ.ดร.วัฒนา สุกันศีล อ.ประมวล มณีโรจน์ คุณวิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ วีระ หวังส์จจะโชค กียรติพร จุตะวิริยะ คุณสุภา ไยเมือง (ผู้ดำเนินรายการ) รศ.ดร. ณรงค์ ศรีสวัสดิ์ (ผู้อภิปรายนำ)	ดร.เดชรัตน์ สุขกำเนิด ดร.อนุสรณ์ อุณโณ ดร.ไชยณรงค์ เศรษฐเชื้อ กิตติศักดิ์ เจริญสิทธิประเสริฐ และคณะ ศ.ดร.อนันท์ กาญจนพันธุ์ (ผู้ดำเนินรายการ) อ.สุรินทร์ กิจนิตยชีวี (ผู้ อภิปรายนำ)	Dr. Darryl Macer (UNESCO) Prof. Koichi Ikegami (President, Asia Rural Sociological Association) Prof. Emma Porio (the Philippines) Prof. Boike Rehbein (Germany) Prof. Huang Ping (China) Prof. Anand Kumar (India) ผศ.ดร.ภาวิกา ศรีรัตนบัลล์ (ผู้ดำเนินรายการ) รศ.พรชัย ตระกูลวรานนท์ (ผู้อภิปรายนำ)	รศ.ดร.กฤตยา อาชวนิจกุล รศ.ดร.สมบัติ นพวัช ผศ.ดร.ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี รศ.อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์* ผศ.จิราภา วรเสียงสุข (ผู้ดำเนินรายการ) ศ.ดร.ยศ สันตสมบัติ (ผู้อภิปรายนำ)

15.15 – 17.15	การประชุมกลุ่มย่อย 2		
ห้องที่ 5 การย้ายถิ่นและคนข้ามชาติกับความเป็นอื่น	ห้องที่ 6 สังคมวิทยากับปัญหาภูมิภาค	ห้องที่ 7 Sociology of ASEAN/GMS: What Public Knowledge Agenda?	ห้องที่ 8 พิบัติภัยกับประชาธิปไตยแห่งความรู้ : กรณีอุทกภัย
เสวนอบทความ	Roundtable	Roundtable	เสวนอบทความ
<p>ดร.อัมพร จิรัฐติกร</p> <p>ดร.เดชา ตั้งสีฟ้า</p> <p>ดร.ลักกรินทร์ นิยมศิลป์</p> <p>พฤษัช เถาถวิล</p> <p>ชัยมงคล เฉลิมสุกิจศรี</p> <p>มนต์ชัย ผ่องศิริและมณีนีมีย์ทองอยู่</p> <p>รศ.ดร.พัชรินทร์ สิริสุนทร (ผู้ดำเนินรายการ)</p> <p>รศ.ดร.พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิ์พงษ์* (ผู้อภิปรายนำ)</p>	<p>รศ.บัวพันธ์ พรหมพักพิง</p> <p>ผศ.ดร.เสาวลักษณ์ ชายทวีป</p> <p>ดร.เลิศชาย ศิริชัย</p> <p>คุณกิงกร นรินทร์กุล ณ ออยุธยา</p> <p>ดร.สุนทร สุวรรณละของ (ผู้ดำเนินรายการ)</p> <p>ศ.สุรัชย์ หวันแก้ว (ผู้อภิปรายนำ)</p>	<p>Prof. Rahman Embong (Malaysia)</p> <p>Assoc. Prof. Kwok Kian-Woon (Singapore)</p> <p>Assoc. Prof. Nguyen Van Chinh (Vietnam)</p> <p>Dr. Damduane Khongvichit (Laos)</p> <p>Prof. Lutgarda L. Talentino (the Philippines)</p> <p>ผศ.ดร. กนกวรรณ มโนรมย์ (ดำเนินรายการ)</p> <p>รศ.ดร.รัตนา ไตสกุล* (ผู้อภิปรายนำ)</p>	<p>รศ.นพ.พงศ์เทพ สุธีรัฐดิ</p> <p>ผศ.ดร.บัญญัติ แก้วส่อง</p> <p>พญ.วชิรา รั้วไพฑูริย์</p> <p>ตัวแทนจากกยท.*</p> <p>ดร.จันทน์ เจริญศรี (ผู้ดำเนินรายการ)</p> <p>ศ.ดร.สุภางค์ จันทวานิช (ผู้อภิปรายนำ)</p>

วันอังคาร ที่ 19 มิถุนายน 2555

- 08.30 - 09.00 ลงทะเบียน
- 09.00 – 09.15 สรุปรื้อเช้าวันแรก
- 09.15 – 10.00 ปาฐกถา ศาสตราจารย์เกษม อุทยานิน วิกฤตหลักสูตรการเรียนการสอนสังคมวิทยาในประเทศไทย โดย ดร.อุทัย ดุลยเกษม นายกสสมาคมวิจัยเชิงคุณภาพแห่งประเทศไทย
- 10.00 - 10.15 น้ำท่วม ไฟป่า : ช่องว่างในการกำหนดบทบาทของสังคมวิทยา
- 10.15 – 10.30 พักรับประทานอาหารว่าง

10.30 – 12.30	การประชุมกลุ่มย่อย 3		
ห้องที่ 9 ความเปลี่ยนแปลงและความรุนแรงทางสังคมและวัฒนธรรม	ห้องที่ 10 สังคมวิทยาข้ามพรมแดนข้ามสาขาวิชา	ห้องที่ 11 Sociology of ASEAN/GMS: What Public Knowledge Agenda? (Cont.)	ห้องที่ 12 สังคมวิทยาว่าด้วยนโยบายสาธารณะ
เสนาอบทความ	Panel Discussion	Roundtable	เสนาอบทความ
ดร.ชาญชัย ชัยสุขโกศล พ.ท.ดร.สรศักดิ์ งามขจรกุลกิจ คุณผกาวดี สุพรรณจิตวนา คุณวิไลวรรณ จงวิไลเกษม คุณบัญชา ราชมณี คุณปิยวรรณ จันทร์ศรี ดร.สายพิน ศุพุทธมงคล (ผู้ดำเนินรายการ) รศ.ดร.จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย (ผู้อภิปรายนำ)	รศ.ดร.พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร รศ.ดร.จำนง สรพิพัฒน์ ผศ.ดร.ยุกติ มุกดาวิจิตร ดร.สิวินีย์ สวัสดิ์อารี ผศ.ดร.เยาวลักษณ์ อภิชาติ วัลลภ (ผู้ดำเนินรายการ) ศ.ดร.เสมอชัย พูลสุวรรณ (ผู้อภิปรายนำ)	Prof. Wan Zawawi Ibrahim (Brunei) Prof. Noriyuki Suzuki (Japan) Dr. Francisia Seda (Indonesia) Zaw Aung (Myanmar) ผศ.ดร. เทพินทร์ พัทธานุกรักษ์ (ผู้ดำเนินรายการ) ดร.ชยันต์ วรรณนะภุติ (ผู้อภิปรายนำ)	ดร.บัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์ ดร. นเรศ ดำรงชัย นพ.วิพุธ พูลเจริญ คุณสมพร ใช้บางยาง คุณเพ็ญโฉม แซ่ตั้ง ผศ.ดร. นลินี ตันจวนิตย์ (ผู้ดำเนินรายการ) รศ.ดร.จามะรี เชียงทอง (ผู้อภิปรายนำ)

12.30 – 13.30 พักรับประทานอาหารกลางวัน

13.30 – 15.30 การอภิปรายสรุป “สังคมวิทยากับวาระการวิจัยเพื่ออนาคต”

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.อภิชาติ จำรัสฤทธิรงค์ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

ศาสตราจารย์ ดร.อานันท์ กาญจนพันธุ์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ดำเนินรายการโดย ศาสตราจารย์สุริชัย หวันแก้ว

15.30 – 15.45 กล่าวปิดการประชุม

โดย ศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ ประสาทกุล ประธานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา

(*) อยู่ในระหว่างการทบทวน

หมายเหตุ : กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

แบบตอบรับเข้าร่วม
การประชุมทางวิชาการสังคมวิทยาระดับชาติ ครั้งที่ 4
“แผ่นดินเดียวกัน แต่เหมือนอยู่คนละโลก : วาระการวิจัยเพื่ออนาคต”
โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร

ชื่อ-นามสกุล _____
ตำแหน่ง _____
หน่วยงาน _____
สถานที่ติดต่อ _____
_____

รหัสไปรษณีย์ _____ โทรศัพท์ _____
โทรสาร _____ E-mail address: _____

- สามารถเข้าร่วมการประชุมได้ (โปรดดูรายละเอียดห้องสัมมนาในกำหนดการ)
โดยสนใจเข้าร่วมประชุมในห้องย่อยวันที่ 18 มิถุนายน 2555
ช่วงเวลา 13.00 – 15.00 ห้องที่ 1 2 3 4
ช่วงเวลา 15.15 – 17.15 ห้องที่ 5 6 7 8
โดยสนใจเข้าร่วมประชุมในห้องย่อยวันที่ 19 มิถุนายน 2555
ช่วงเวลา 10.30 – 12.30 ห้องที่ 9 10 11 12
- ไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมได้ แต่มีความประสงค์จะส่งผู้แทน คือ

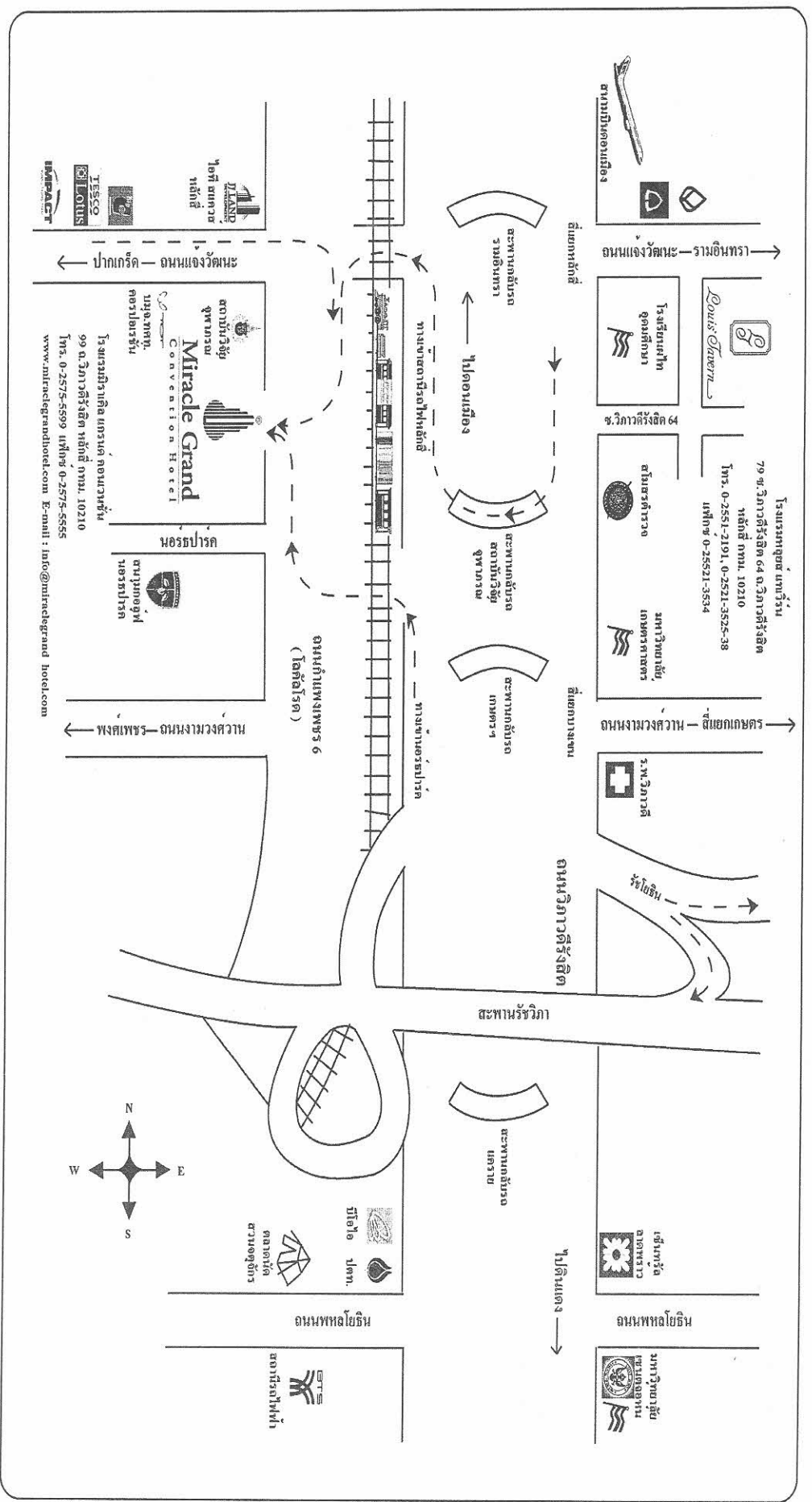
ชื่อ-สกุล _____
ตำแหน่ง _____
หน่วยงาน _____
สถานที่ติดต่อ _____
_____

รหัสไปรษณีย์ _____ โทรศัพท์ _____
โทรสาร _____
E-mail address: _____

กรุณาส่งแบบตอบรับกลับมาที่ :
ศูนย์ศึกษาสันติภาพและความขัดแย้ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
254 อาคารวิทยพัฒนา ชั้น 2 แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม. 10330
โทรศัพท์ 02-6116175 โทรสาร 02-6116176
sociology.conference2011@gmail.com
http://www.cusri.chula.ac.th/sociology4
ภายในวันที่ 8 มิถุนายน 2555

แผนที่ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชัน

99 ถนนวิภาวดีรังสิต เขตดอนเมือง กรุงเทพฯ โทรศัพท์ 02-5755599, 02-9849009 โทรสาร 02-575555, 02-5755637

18 มิถุนายน 2555 (ต่อ)

13.00 - 15.00 การประชุมกลุ่มย่อย 1

ห้องที่ 1 องค์การและทรัพยากร	ห้องที่ 2 ความเชื่อมโยง ความเชื่อมโยง ความเชื่อมโยง	ห้องที่ 3 Globalization and Human Insecurity: Sociology Roundtable	ห้องที่ 4 คุณภาพการศึกษา สังคมวิทยา Roundtable
ดร. พงษ์ภวณัฐ สุกกันต์ ดร. อรุณรัตน์ วัฒนศิริ ดร. ชัยณรงค์ เศรษฐเชื้อ ดร. วิมลศรี วัฒนศิริ ดร. วิมลศรี วัฒนศิริ	ดร. เดวิด อ. สุกกันต์ ดร. อรุณรัตน์ วัฒนศิริ ดร. ชัยณรงค์ เศรษฐเชื้อ ดร. วิมลศรี วัฒนศิริ ดร. วิมลศรี วัฒนศิริ	Dr. Dany Macer (UNESCO) Prof. Emma Poole (USA) Executive Member, The Philippines Prof. Koichi Ikegami (President, APSA) Prof. Boke Rebbein (Germany) Prof. Huang Ping (China) Prof. Anand Kumar (India)	รศ. ดร. กวีภากร ศรีรัตนบัลล์ (ผู้ดำเนินรายการ) รศ. ดร. อรุณรัตน์ วัฒนศิริ (ผู้อภิปรายนำ)

15.00 - 15.15 พักรับประทานอาหารว่าง
15.15 - 17.15 การประชุมกลุ่มย่อย 2

ห้องที่ 5 การย้ายถิ่น และคนข้ามชาติ กับความเป็นอื่น	ห้องที่ 6 สังคมวิทยา กับปัญหาภูมิภาค	ห้องที่ 7 Sociology of ASEAN/GMS: What Public Knowledge Agenda?	ห้องที่ 8 ทับซ้อนกับ ประชาธิปไตยแห่ง ความรู้: การใช้อุทกภัย
ดร. สมพร จิตติธรรม ดร. แสงฯ คีตติ์ ดร. สุกกันต์ วัฒนศิริ ดร. สุกกันต์ วัฒนศิริ ดร. สุกกันต์ วัฒนศิริ ดร. สุกกันต์ วัฒนศิริ	ดร. สมพร จิตติธรรม ดร. แสงฯ คีตติ์ ดร. สุกกันต์ วัฒนศิริ ดร. สุกกันต์ วัฒนศิริ ดร. สุกกันต์ วัฒนศิริ	Prof. Rahman Embong (Malaysia) Assoc. Prof. Kwok Kien-Woon (Singapore) Assoc. Prof. Nguyen Van Chinh (Vietnam) Dr. Damdane Khongvichit (Laos) Prof. Lutgarda L. Talentino (the Philippines)	ดร. อรุณรัตน์ วัฒนศิริ (ผู้ดำเนินรายการ) ดร. สุกกันต์ วัฒนศิริ (ผู้อภิปรายนำ)

19 มิถุนายน 2555

08.30 - 09.00 ลงทะเบียน
09.00 - 09.15 สรุปลังเคราะห์จากวันที่ 1
09.15 - 10.00 ปฐกถา ศาสตราจารย์เกษม อุทยานิน
วิกฤตหลักสูตรการเรียนการสอนสังคมวิทยาในประเทศไทย
โดย ดร. อุทัย คุณเกษม
นายกสมาคมวิจัยเชิงคุณภาพแห่งประเทศไทย
นำทีมไปฝาก: ช่องว่างในการกำหนดบทบาทของ
สังคมวิทยา (Video Presentation)
พักรับประทานอาหารว่าง

19 มิถุนายน 2555 (ต่อ)

10.30 - 12.30 การประชุมกลุ่มย่อย 3

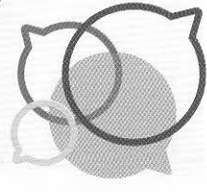
ห้องที่ 9 ความเปลี่ยนแปลง และความรุนแรงทาง สังคมและวัฒนธรรม	ห้องที่ 10 สังคมวิทยาข้ามพรมแดน ข้ามสาขาวิชา Panel Discussion	ห้องที่ 11 Sociology of ASEAN/GMS: What Public Knowledge Agenda? (Cont.)	ห้องที่ 12 สังคมวิทยาด้วย นโยบายสาธารณะ
ดร. สาธิต วัฒนศิริ ดร. สาธิต วัฒนศิริ ดร. สาธิต วัฒนศิริ ดร. สาธิต วัฒนศิริ	ดร. ดร. พงษ์ภวณัฐ สุกกันต์ ดร. อรุณรัตน์ วัฒนศิริ ดร. ชัยณรงค์ เศรษฐเชื้อ ดร. วิมลศรี วัฒนศิริ	Prof. Wan Zawawi Ibrahim (Brunei) Prof. Noriyuki Suzuki (Japan) Dr. Francisca Sebá (Indonesia) Zaw Aung (Myanmar) Ty Thoun (Cambodia) ศ.ดร. เทพินทร์ พิธีราษฎร์ (ผู้ดำเนินรายการ) ดร. พงษ์ภวณัฐ สุกกันต์ (ผู้อภิปรายนำ)	ดร. นเรศ คิวรัมย์ ดร. นเรศ คิวรัมย์ ดร. นเรศ คิวรัมย์ ดร. นเรศ คิวรัมย์

12.30 - 13.30 พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.30 - 15.30 การอภิปรายสรุปภาพรวม

ห้องที่ 9 ความเปลี่ยนแปลง และความรุนแรงทาง สังคมและวัฒนธรรม	ห้องที่ 10 สังคมวิทยาข้ามพรมแดน ข้ามสาขาวิชา Panel Discussion	ห้องที่ 11 Sociology of ASEAN/GMS: What Public Knowledge Agenda? (Cont.)	ห้องที่ 12 สังคมวิทยาด้วย นโยบายสาธารณะ
ดร. สาธิต วัฒนศิริ ดร. สาธิต วัฒนศิริ ดร. สาธิต วัฒนศิริ ดร. สาธิต วัฒนศิริ	ดร. ดร. พงษ์ภวณัฐ สุกกันต์ ดร. อรุณรัตน์ วัฒนศิริ ดร. ชัยณรงค์ เศรษฐเชื้อ ดร. วิมลศรี วัฒนศิริ	Prof. Wan Zawawi Ibrahim (Brunei) Prof. Noriyuki Suzuki (Japan) Dr. Francisca Sebá (Indonesia) Zaw Aung (Myanmar) Ty Thoun (Cambodia) ศ.ดร. เทพินทร์ พิธีราษฎร์ (ผู้ดำเนินรายการ) ดร. พงษ์ภวณัฐ สุกกันต์ (ผู้อภิปรายนำ)	ดร. นเรศ คิวรัมย์ ดร. นเรศ คิวรัมย์ ดร. นเรศ คิวรัมย์ ดร. นเรศ คิวรัมย์

19 มิถุนายน 2555

08.30 - 09.00 ลงทะเบียน
09.00 - 09.15 สรุปลังเคราะห์จากวันที่ 1
09.15 - 10.00 ปฐกถา ศาสตราจารย์เกษม อุทยานิน
วิกฤตหลักสูตรการเรียนการสอนสังคมวิทยาในประเทศไทย
โดย ดร. อุทัย คุณเกษม
นายกสมาคมวิจัยเชิงคุณภาพแห่งประเทศไทย
นำทีมไปฝาก: ช่องว่างในการกำหนดบทบาทของ
สังคมวิทยา (Video Presentation)
พักรับประทานอาหารว่าง

แผ่นดินเดียวกัน แต่เหมื่อนอยู่คนละโลก?

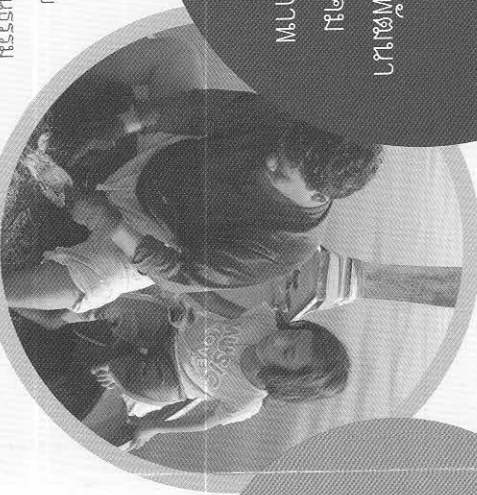
: วาระการวิจัยเพื่ออนาคต

การประชุมสังคมวิทยาาระดับชาติ ครั้งที่ 4

จัดโดย คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา
ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันที่ 18 - 19 มิถุนายน 2555 เวลา 08.30-17.30 น.
โรงแรมมารีนาเรสซิเดนซ์ กรุงเทพมหานคร

สำรองที่นั่ง ฟรี ที่
โทร. 0-2611-6175
โทรสาร 0-2611-6176
www.cusri.chula.ac.th/sociology4
e-mail:sociology.conference2011@gmail.com

ความรู้ทางสังคม
คือเครื่องมือในการพัฒนา
และแก้ไขปัญหาสังคม
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่งเสริมงานวิจัย
และขยายพรมแดน
องค์ความรู้
ด้านสังคมวิทยา

สังคมไทย

ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

เผชิญกับความหลากหลาย

และความซับซ้อนทางวัฒนธรรม

มากกว่าแต่ก่อน ทำให้เกิดกลุ่มทางสังคมที่หลากหลายมากขึ้นและประสบกับปัญหาใหม่ๆ อาทิ ความขัดแย้งทางสังคมและความรุนแรงทางการเมือง สถานการณ์ภาคใต้ ปัญหาธรรมภิบาล และแรงงานข้ามชาติ ตลอดจนความสับสนด้านคุณค่า-ค่านิยม รวมทั้งความสัมพันธ์กับประชาชนและประเทศเพื่อนบ้าน อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางการขยายตัวของการศึกษาด้านสังคมศาสตร์ อย่างไร้ขีดจำกัด ท่ามกลางการขยายตัวของภาควิชาการสังคมศาสตร์ องค์ความรู้ และวิธีวิทยาทางสังคมวิทยากลับไม่มีบทบาทในการรับมือกับสภาพปัญหาอย่างเด่นชัดเท่าที่ควร ภายใต้นโยบายการวิจัยที่แม้จะมุ่งวิจัยยุทธศาสตร์และนโยบายระดับชาติ แต่ก็ถูกกลทอนให้เป็นเพียงเครื่องมือของอำนาจแต่เพียงข้างเดียว ทั้งๆ ที่การวิจัยด้านสังคมมีดีและคุณค่าทางสาธารณประโยชน์กว้างขวางกว่านั้น

ความรู้ทางสังคม เป็นเครื่องมือที่ช่วยสังคมให้เท่าทัน และแก้ไขปัญหาคงเหลืออยู่ซึ่งประสิทธิภาพ ทำให้มันสังคมวิทยาจึงต้องหันมาทบทวนความรู้และปรับปรุงตนเองเพื่อรับมือกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมากขึ้น โดยเฉพาะจากตัวอยู่ในกรอบพรมแดน และในอวกาศบริเวณที่ตายตัว เพราะประเทศไทยในยุคโลกาภิวัตน์จำเป็นต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาคมภูมิภาคและโลกควบคู่ไปกับการแก้ปัญหาของตนเอง

วงวิชาการและการวิจัยทางสังคมวิทยาจำเป็นต้องหันมาวิจัยช่วยบทบาทที่ตรงจลอบนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาด้วย ดังนั้น บทบาทหน้าที่ของงานวิจัยทางด้านสังคมวิทยาจึงจำเป็นต้องรวมไปถึงการเสริมสร้างสังคมและปัญญา (social reflexivity) เพื่อให้สังคมตระหนักถึงกระบวนการโลกาภิวัตน์ที่ซับซ้อนตลอดจนส่งเสริมสมรรถนะในการตัดสินใจทางเลือกการเสริมสร้างปัญญาสาธารณะในการตัดสินใจเพื่ออนาคตที่ร่มเย็นร่วมกันด้วย

การประชุมสังคมวิทยาระดับชาติครั้งที่ 4
ภายใต้หัวข้อ

“แผ่นดินเดียวกัน แต่เหมือนอยู่คนละโลก?”

วาระการวิจัยเพื่ออนาคต”

- ความเป็นอดีตและประเพณีที่เก่าแก่
- ความเหลื่อมล้ำและความไม่เสมอภาคทางสังคม
- ความรุนแรงทางสังคมและวัฒนธรรม
- การย้ายถิ่นและคนข้ามชาติ : ความเป็นอื่นกับความเป็นนานาชาติพันธุ์
- สังคมวิทยาในรูปแบบประเทศไทย
- สังคมวิทยาข้ามชาติ (Transnational Sociology)
- สังคมวิทยาอาเซียน (Sociology of Asian)

เพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- ส่งเสริมบทบาทวิชาการ และงานวิจัยด้านสังคมวิทยาให้ร่วมกับภาคีเครือข่ายทางสังคม ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยสู่การปฏิรูปและ การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเสริมสร้างเครือข่ายทางวิจัยกับนโยบาย (Research-Policy Networks) และการเรียนรู้ทางนโยบาย (Policy Learning) ในหัวเรื่องที่มีความสำคัญต่ออนาคตของสังคมไทยในบริบท ภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และโลก

- ส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ของงานวิจัยและความรู้ทางสังคมวิทยา ร่วมกับวงการปฏิบัติการทางนโยบาย

- ขยายขอบเขตของพรมแดนองค์ความรู้สังคมวิทยา โดยปฏิสัมพันธ์กับเครือข่ายความรู้ (knowledge networks) ที่สำคัญผ่านมาจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักสังคมวิทยาจากต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศอื่นในภูมิภาคและระหว่างประเทศ

กำหนดการ

การประชุมสังคมวิทยาระดับชาติ ครั้งที่ 4

“แผ่นดินเดียวกัน แต่เหมือนอยู่คนละโลก?”

วาระการวิจัยเพื่ออนาคต”

18 มิถุนายน 2555

08:00 - 08:30

08:30 - 08:45

08:45 - 09:30

09:30 - 10:15

10:15 - 10:30

10:30 - 12:00

ลงทะเบียน

เปิดการประชุม

โดย ศาสตราจารย์ ดร.วีระ อุดมบุตร

ประธานกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ

การปาฐกถาในเรื่อง “Sociology Facing an Unequal World: A Call for Transnational Public Sociology Agenda”

โดย Professor Yezawa Shujiro

President of the Japanese Sociological Society

(Host of 2014 ISA World Congress of Sociology)

ปาฐกถา “แผ่นดินเดียวกันแต่เหมือนอยู่คนละโลก: การปฏิรูปประเทศไทยเพื่อการอยู่ร่วมโลกเดียวกันกับคนอื่น”

จินตนาการสู่อนาคต”

โดย ศาสตราจารย์ ดร.นิล เอี้ยวศรีวงศ์

พักรับประทานอาหารว่าง

Key concept 1: “ความเป็นอื่นกับความเป็นนานาชาติพันธุ์” (Cosmopolitanism)

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาติ ทวีสิทธิ์

วิจารณ์โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศุภมิตร วิเศษพัฒน์

Key concept 2: “ความเป็นอื่นทางสังคมและวัฒนธรรม”

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ รัชชกุล

วิจารณ์โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา บรรพศิริโชติ

พักรับประทานอาหารกลางวัน

12:00 - 13:00

13:00 - 13:00

13:00 - 13:00

13:00 - 13:00

13:00 - 13:00

13:00 - 13:00

13:00 - 13:00

13:00 - 13:00

13:00 - 13:00